

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka XCIII.

Vydána dne 7. srpna 1919.

Obsah: (Čís. 443.—462.) 443. Zákon, jímž upravují se služební poměry úředníků při obcích v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. — 444. Zákon, jímž mění se některá ustanovení zákona ze dne 3. října 1907, čís. 63 z. z., pro Čechy o služebních poměrech okresních úředníků v Čechách. — 445. Zákon, jímž se zrušuje právo myslivosti, vyhrazené koruně v okolí pražském. — 446. Zákon, jímž se upravuje z důvodu války promlčení práva k vyměření a vymáhání dávek. — 447. Zákon, kterým se snižuje věk nezletilosti. — 448. Nařízení o nedělním klidu v obchodech u hřbitovů v místních obcích Král. Vinohradech a Žižkově. — 449. Zákon o zákonné ochraně Československé republiky. — 450. Nařízení o vyšších celních zkouškách. — 451. Zákon, jímž se zřizují trestní sborové soudy I. stolice. — 452. Zákon, jímž se změňuje zákon ze dne 27. června 1919, č. 382 Sb. z. a n., o náhradě majitelům půdy, kteří byli válkou poškozeni. — 453. Zákon, jímž se mění ustanovení zákona ze dne 25. ledna 1914, č. 16 ř. z., o starobních přidavcích státních podúředníků a sluhů. — 454. Zákon, kterým se opravuje chyba v zákoně ze dne 11. června 1919 o pozemkovém úřadě, č. 380 Sb. z. a n. — 455. Zákon, kterým se zrušuje celibát literárních a industriálních učitelů na školách obecných a občanských (měštanských) v republice Československé. — 456. Zákon, jímž se mění ustanovení § 1 nařízení veškerého ministerstva ze dne 22. listopadu 1908, č. 231 ř. z., o zařazení sluhů při jmenování podúředníků. — 457. Zákon o připočtení válečných let státním zaměstnancům. — 458. Zákon, kterým se povoluje městu Brnu státní subvence tři pětina čistého nákladu až do výše 2,700,000 K na stavbu budov v Brně, prováděnou obcí jako práce nouzová. — 459. Zákon, jímž se vláda zmocňuje opatřit úvěr v italské měně do 60,000,000 lir. — 460. Zákon, kterýmž se zřizuje samostatná československá státní „Vysoká škola zemědělská v Brně“. — 461. Zákon, kterým zřizuje se československá státní „Vysoká škola obchodní v Praze“. — 462. Zákon o propůjčování míst legionářům.

Čís. 443.

Zákon ze dne 23. července 1919,

jímž upravují se služební poměry úředníků při obcích v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

Na základě usnesení Národního shromáždění nařizuje se:

Článek I.

Zákon ze dne 29. května 1908, č. 35 z. z. pro Čechy, mění a doplňuje se v následujících paragrafech takto:

Náležitosti všeobecné.

§ 2.

Úředníkem ve smyslu obecních zřízení v Čechách, na Moravě i ve Slezsku může býtí platně ustanoven toliko:

1. kdo je státním občanem republiky Československé,

2. kdo je svéprávný, pokud zákon tento výslovně nepřipouští výjimky, a

3. kdo prokázal způsobilost podle § 3, případně 42 tohoto zákona.

Úředníci, ustanovení ve smyslu tohoto zákona, jsou úředníky veřejnými.

Náležitosti zvláštní.

§ 3.

I. V obcích, které mají podle posledního úředního sčítání lidu nejméně 3000 obyvatel, může býtí úředníkem pro obor služby konceptní ustanoven pouze ten, kdo podal průkaz, že vykonal studia právnická a státovědecká a že podrobil se s prospěchem všem theoretickým státním zkouškám právnickým, aneb že dosáhl hodnosti doktora práv na některé tuzemské universitě.

Při obcích s počtem obyvatel mezi 3000 až 5000 může zemský výbor na základě odůvodněného podání obce upustiti od právnické kvalifikace úředníka konceptního, jenž má býtí ustanoven.

II. Úředníkem pro obor služby účetní neb pokladniční může býtí ustanoven, kdo prokázal, že s prospěchem absolvoval některou veřejnou vyšší obchodní školu, vyšší reálku neb vyšší gymnasium.

Průkaz o složené zkoušce maturitní se nežadá.

III. Úředníkem pro obor služby manipulační může být ustanoven, kdo podal průkaz, že jest způsobilý úkony služby této úspěšně vykonávat; pro úřad tento stačí věk dokonaných 20 let, byť i úředník nebyl svépřávným.

IV. Pokud pro jiné odborné úředníky (jako na příklad úředníky stavební, zvěrolékařské, lesní, hospodářské, archivní a jiné) předepsána jest zvláštní způsobilost, budiž, ustanovují-li se úředníci takoví, šetřeno těchto ustanovení.

§ 6.

Při každém obecním zastupitelstvu v obcích, označených v § 3 tohoto zákona, budiž ustanoven úředník pro obor služby konceptní.

Úředník, který dosud při obci službu konceptní vykonával, může službu tuto při této obci opatřovati, byť neprokázal náležitosti, ustanovených v § 3, odst. 1. tohoto zákona.

Úředník konceptní může vykonávat také práce služby účetní a pokladniční, jakož i práce služby manipulační. V tomto případě úředník, ustanovený podle tohoto zákona pro obor služby konceptní, pokládá se za úředníka konceptního, byť i kromě prací služby konceptní opatřoval také jiné úkony úřední.

Jak se úředníci ustanovují.

§ 7.

Obecnímu zastupitelstvu přísluší usnášeti se o tom, kolik míst úřednických a pro který obor služby má se zříditi, a vydati bližší předpisy o jejich ustanovení.

Úředníka, kromě případu povýšení, volí po provedeném veřejném konkursu obecní zastupitelstvo volbou, a to nadpoloviční většinou hlasů.

Hlasování o ustanovení úředníka nesmí se účastniti ten člen obecního zastupitelstva, který je z jednání a hlasování vyloučen podle § 5 novely k obecnímu zřízení (zákon ze dne 7. února 1919, čís. 76 Sb. z. a m.).

§ 8.

Prozatímní ustanovení úředníka nesmí trvati déle jednoho roku.

Pokud ustanovení úředníka není trvalým, může být úředník usnesením obecního zastupitelstva propuštěn, a to, nebylo-li při přijetí jeho smlouveno jinak, po čtvrtletní výpovědi. Výpověď může být dána nejdéle do ukončení čtvrtého čtvrtletí roku prozatímního.

Příjmy služební, výslužné a jiné platy zaopatřovací.

§ 19.

I. Zastupitelstvu obecnímu přísluší ustanoviti, jaké příjmy služební mají míti úředníci při obci ustanovení.

II. 1. Neustanovilo-li obecní zastupitelstvo služného vyššího, činí základní služné trvale ustanovených úředníků konceptních ročně aspoň tolik, aby se rovnalo základnímu služnému druhého stupně IX. třídy dosavadního systému hodnotných tříd úředníků státních. Vedoucí (první) úředník konceptní, může-li se vykázati po absolvovaných studiích právnických předběžnou aspoň pětiletou praxí konceptní, má nárok na základní služné, rovnající se základnímu služnému prvního stupně VIII. třídy dosavadního systému hodnotných tříd úředníků státních.

2. Ustanovení o úřednících konceptních platí též o úřednících technických, zvěrolékařských a jiných, kteří podle podmínek konkursních při ustanovení svém prokázali, že vykonali studia na vysoké škole a podrobili se s prospěchem všem předepsaným zkouškám státním.

3. Neustanovilo-li obecní zastupitelstvo služného vyššího, činí základní služné trvale ustanoveného úředníka účetního neb pokladničního ročně aspoň tolik, aby se rovnalo základnímu služnému druhého stupně X. třídy dosavadního systému hodnotných tříd úředníků státních. Může-li se takový úředník vykázati předběžnou aspoň pětiletou praxí v oboru účetním nebo pokladničním, má nárok na základní služné, rovnající se základnímu služnému prvního stupně IX. třídy dosavadního systému hodnotných tříd úředníků státních. Základní služné trvale ustanoveného úředníka pro obor služby manipulační, neustanovilo-li obecní zastupitelstvo služného vyšší, činí ročně aspoň tolik, aby se rovnalo základnímu služnému prvního stupně X. třídy dosavadního systému hodnotných tříd úředníků státních.

4. Jsou-li u obce ustanoveni jiní úředníci odborní, od nichž nebyla žádána vyšší kvalifikace, než od úředníků manipulačních podle § 3 III. tohoto zákona, platí o jejich základním služném ustanovení, platné pro úředníky manipulační.

5. Jsou-li u obce ustanoveni jiní odborní úředníci (stavební, lesní, hospodářští atd.) s vyšší kvalifikací a zkouškami (vyšší školy lesnické, průmyslové, hospodářské a pod.), buď jin vyměřeno základní služné roční aspoň tak, aby se rovnalo ročnímu základnímu služnému druhého stupně X. třídy dosavadního systému hodnotných tříd úředníků státních. Může-li se takový úředník vykázati aspoň pětiletou předběžnou praxí ve svém oboru, má nárok na základní služné, rovnající se aspoň základnímu služnému posledního stupně X. třídy dosavadního systému hodnotných tříd úředníků státních.

III. Úředníci, kteří službu úřední nepřetržitě konali, mají nárok na pravidelné automatické zvyšování služného v trienálkách, činících vždy 12.5% služného základního, tak dlouho, až se služné zvýší o 100% proti služnému základnímu.

Trienálky počítají se, není-li nic výhodnějšího s úředníkem zvlášť ujednáno, od nastoupení do služby.

IV. Úředník definitivní má nárok na příbytečné, jež se vyměřuje v obcích, majících do 5000 obyvatel, 20%, v obcích od 5000 do 10.000 obyvatel 25% a v obcích větších 30% z celkového ročního služného úředníka. Přijme-li úředník od obce byt naturální, odpadá tento nárok.

V. Změna v počtu obyvatel má na příjmy úředníka již ustanoveného a na jeho služební poměr vliv pouze tehdy, znamená-li změnu k jeho dobru. Počet obyvatelstva posuzuje se podle výsledku všeobecného úředního sčítání lidu.

§ 21.

Povinná doba služební stanoví se zásadně 35 lety, pro úředníky, kteří podle § 19 II. 1. a 2. nastoupili vzhledem k prokázané předchozí aspoň pětileté praxi s vyšším základním služným, 30 lety.

Nároku na výslužné nabývá úředník trvale ustanovený nepřetržitou službou u téže obce nejméně desetiletou, prokáže-li, že se stal bez vlastního zavinění k další službě neschopným.

Průkazu toho netřeba u úředníka, který — máje již nárok na výslužné — dosáhl 60 let věku.

Provisorní leta služební započítávají se do pense.

Stane-li se úředník, který již aspoň pět let, ale méně než deset let službu vykonával, bez vlastního zavinění pro nemoc, poranění neb jinou pohromu, kterou utrpěl při zastávání své služby, neschopným k dalšímu vykonávání služby, budiž s ním naloženo tak, jako by již plných deset let byl sloužil.

§ 22.

Nároku na výslužné pobude:

1. Úředník, který vzdá se služby dobrovolně, aneb vystoupí z ní o své vůli, neprokázav neschopnosti ke službě, je-li k podání takového průkazu povinen podle § 21 tohoto zákona.

Pokud není jiného ustanovení, může se úředník vzdát své služby teprve po čtvrtletní výpovědi.

2. Úředník, který disciplinárním nálezem byl ze služby propuštěn.

Nároku na výslužné nenabude úředník, jenž ustanoven byl jen na čas, pokud nebylo smlouveno jinak.

§ 24.

Trvalé i dočasné výslužné vyměřuje se úředníkům tím způsobem, že za prvních deset let ve službě ztrávených připadá jim kvota 40% platu ročního, který ve službě činné posléze brali

i s příbytečným, nepočítaje do toho jakékoli příjmy vedlejší. U těch, kdož mají naturální byt, započítává se příbytečné, na něž by měli nárok.

Každým dalším rokem služebním pak kvota tato vzrůstá, a to při těch úřednících, kterým ješť podle § 21 dosloužiti 30 let, o 3%, při ostatních pak o 2-4% jejich celkového služného za každý rok, nejvýše však na 100% posledních úředníkových služebních požitků, do pense vpočítatelných.

Pense úředníka rovněž se však, má-li úředník nezaopatřené dítky, nejméně platu vdovskému, který by vdově úředníkově v té době příslušel, počítaje v to příspěvky na vychování dětí.

Byl-li úředník dočasně dán na odpočinek a vstoupí pak opět do služby a odejde později na trvalý odpočinek, počítají se při vyměření definitivního výslužného tolika leta, která v činné službě ztrávil, a nikoli doba, po kterou byl na dočasném odpočinku.

§ 29.

Vdovský plat vyměřuje se podle služebních požitků, které by pro vyměření výslužného manželova byly vpočítatelný, tím způsobem, že vdově náleží jako plat vdovský z platu manželova včetně do 6000 K 40%, a z toho, co nad to bral, 15%.

Plat vdovský vyplácí se měsíčně předem.

Spory.

§ 40.

Spory o příjmy služební a výslužné úředníka, o zaopatřovací požitky vdov a sirotek, jakož i ostatní spory, vzešlé ze služebních poměrů úředníka, rozhodují se pořadem instancí samosprávných.

V žádném případě však — a to ani z moci úřední ani ze stížnosti — není zemský výbor (zemský správní výbor) oprávněn, úředníka ve smyslu tohoto zákona ustanoviti.

Ustanovení o úřednících již ustanovených.

§ 41.

Úředníci, kteří byli ustanoveni dříve, než tento zákon nabyl platnosti, zůstanou — jsou-li státními občany republiky Československé — i nadále ve svém dosavadním úředním postavení.

V každém případě přísluší jim však právo volby, má-li pro budoucnost jejich služební poměr býti posuzován nadále podle ustanovení tohoto zákona, či ne.

Nehledě k tomu zůstávají zvláštní výhody, přiznané takovýmto úředníkům jich služební smlouvou, nadále v platnosti.

Slouží-li takový úředník déle, než dvacet let, od platnosti tohoto zákona zpět počítaje, není povinen prokazovati praxi, které nabyl před ustanovením do služby u obce, aby dosáhl výhody, zabezpečené jemu § 19 II. tohoto zákona (počáteční základní služné).

Pokud úředníci ti nebyli již dříve ustanoveni definitivně, náleží obecnímu zastupitelstvu učiniti opatření, aby prozatímní ustanovení jich netrvalo déle, nežli po dobu jednoho roku ode dne, kdy zákon tento nabyl platnosti, ačli podle dřívější úmluvy nenabývají nároků na ustanovení trvalé již dříve.

O úřednících v obcích, majících méně než 3000 obyvatel.

§ 42.

V obcích, které nemají 3000 obyvatel, přísluší obecnímu zastupitelstvu usnášeti se o tom, mají-li zřízena býti místa úřednická a jaká, vydati bližší pravidla o ustanovení úředníků, jakož i určovati pro ně náležitou kvalifikaci a služné základní. Služné to musí však — má-li obec aspoň 1500 obyvatel — býti nejméně takové, aby roční jeho výše rovnala se ročnímu základnímu služnému třetího stupně X. třídy dosavadního systému hodnotních tříd úředníků státních, v obcích menších pak aspoň prvního stupně této třídy. Vykáže-li úředník podle podmínek konkursu vyšší kvalifikaci, než podle § 3 III. tohoto zákona, budiž mu základní služné určeno podle této kvalifikace ve smyslu ustanovení § 19 II. tohoto zákona. V ostatním platí i pro úředníky v obcích, majících méně než 3000 obyvatel, všechna ustanovení tohoto zákona.

Pro úředníky ustanovené dříve, než tento zákon nabyl platnosti, platí obdobně to, co stanoveno jest § 41 tohoto zákona.

§ 44.

Ustanovení tohoto zákona nevztahují se na úředníky, kteří nevykonávají úřadu svého u obce jako stálé a výhradné povolání, dále na síly výpomocné a jiné zřízence, kteří ustanovují se, aby vykonávali podřízenější práce (písaře na denní plat, cestáře, strážníky a pod.), konečně na úředníky statutárních obcí vůbec.

Článek II.

Zákon ze dne 29. května 1908, č. 35 z. z. pro Čechy se změnami v článku předcházejícím vytknutými, platí též pro Moravu a Slezsko.

Kde mluví se v něm o okresním výboru, jest tím pro Moravu a Slezsko rozuměti zemský výbor.

Článek III.

Zákon tento nabývá účinnosti 1. dne měsíce následujícího po jeho vyhlášení.

Článek IV.

Ministru vnitra se ukládá, aby zákon tento provedl.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Švehla v. r.

Čís. 444.

Zákon ze dne 23. července 1919,

jmž mění se některá ustanovení zákona ze dne 3. října 1907, čís. 63 z. z., pro Čechy o služebních poměrech okresních úředníků v Čechách.

Na základě usnesení Národního shromáždění nařizuje se:

Článek I.

Zákon ze dne 3. října 1907, čís. 63 z. z. pro Čechy, mění se v následujících paragrafech takto:

Náležitosti všeobecné.

§ 2.

Úředníkem může býti platně ustanoven toliko:

1. kdo je státním občanem republiky Československé,
2. kdo je svéprávný, pokud zákon tento výslovně nepřipouští výjimky, a
3. kdo prokázal způsobilost podle §u 3, tohoto zákona.

Úředníci, ustanovení ve smyslu tohoto zákona, jsou úředníky veřejnými.

§ 3.

Úředníkem pro obor konceptní služby může býti ustanoven pouze ten, kdo podal průkaz, že vykonal studia právnická a státovědecká a že podrobil se s prospěchem všem theoretickým státním zkouškám právnickým, aneb že dosáhl hodnosti doktora práv na některé universitě tuzecké.

V okresích, v nichž roční průměr sumy daní přímých, předepsaných ve třech letech ustanovení úředníka předcházejících, činí méně než 150.000 K, a jež podle posledního úředního sčítání lidu mají méně než 20.000 obyvatelů, může úředníkem pro obor služby konceptní býti ustanoven, kdo podal průkaz, že s prospěchem vykonal zkoušku maturitní na vyšším gymnasiu, vyšší reálce, neb s prospěchem absolvoval školu obchodní nebo hospodářskou, pokud tyto školy obchodní nebo hospodářské jsou postaveny na roveň školám středním.